

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORS

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studenții plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

Cheul Dâmboviței (Casa Cănuță)
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Procesul moștenitorilor Efrosinei Papadopulo Calimah cu d-na Matilda Lemotheux tutoarea minorilor săi fii și concludsiunile luate de d-l Procuror *Ciru Oeconomu*, cu ocazia judecării recursului la Inalta Curte de Casație.

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de Casație, secția I: *Ministerul de Finance cu Bosini*.

Curtea de Apel din București, secția I: *I. I. Săbăreanu, Ecaterina și Radu Săbăreanu cu Eugenia Popescu și Marin Tache Nicolau, tutorele minorilor decedatului Popescu*.

Tribunalul Iași, secția I: *N. I. Făgărășanu și Eugen Chefneux cu Ministerul de Finance*.

Tribunalul Dolj, secția comercială: *D. Spiropolu cu Constantinescu & Frateli*.

Tribunalul Fălciu: *Județul Fălciu cu D. Dumitrașcu*.

Procesul moștenitorilor Efrosinei Papadopulo-Calimah cu d-na Matilda Lemotheux, tutoarea minorilor săi fii.

În zilele de Mercuri, 7, și de Luni, 12, Februarie curent, s'a pledat, dinaintea Curții de Casație, sec. I, recursul moștenitorilor Efrosinei Papadopulo-Calimah cu d-na Matilda Lemotheux, tutoarea minorilor săi fii.

Iată faptele cari au dat naștere acestui însemnat proces.

Răposatul Scarlat Calimach, domn al Moldovei, a avut două fiice, pe Ralu Paladi și pe Efrosina Papadopulo-Calimah.

Din cea d'întâiu, s'a născut o fată, Luțica Paladi, de a cărei moștenire e vorba; din cea de a doua, trei băieți, Alexandru, Scarlat și Aristide Papadopulo Calimah, și o fată Smaranda, măritată Panu.

Luțica Paladi s'a cununat, mai întâiu, cu Nicolae Cantacuzino-Pășcani, de la care a avut o fată, Pulheria, căsătorită cu prințul Emil Sayn-Witgenstein.

După moartea lui Nicolae Cantacuzino-Pășcani, ea s'a măritat, pentru a două oară, în anul 1842, cu marchizul de Bedmar, din care a avut un băeat, Rodrig d'Acuna.

Luțica de Bedmar a încetat din viață în anul 1860, lăsându-și averea prin testament fiului său, Rodrig.

Acesta moare în anul 1863, fără descendenți, și e moștenit de tatăl său, marchizul de Bedmar.

Marchizul de Bedmar se căsătorește în urmă cu d-na Montoufar și, neavând copii cu dânsa, la moartea lui, în 1883, îi lasă toată averea prin testament.

D-na Montoufar moare și dânsa în anul 1891, lăsând, prin testament, proprietățile sale din Moldova minorilor Lemotheux, iar uzufructul acelor proprietăți mamei lor, d-na Matilda Lemotheux.

Proprietățile lăsate minorilor Lemotheux sunt moșiile Baia, Horodniceni și Tâmpesții din jud. Suceava.

D-na Matilda Lemotheux cerând trimiterea sa în posesia acelor moși, trib. de Suceava, respinge cererea pe temeiul art. 7 din Constituțiune, care nu permite străinilor să dobândească imobile rurale în România.

Curtea de apel a confirmat acea sentință, însă Ministerul de Domenii nevoind a se prevala de acele hotăriri, minorii Lemotheux au putut mai în urmă să intre în stăpânirea averii rămasă de la d-na Montoufar.

Atunci moștenitori fiecei d'a doua a lui Scarlat Vodă Calimach, adică ai Efrosinei Papadopulo-Calimah mătușa Luțichei Paladi, intentă procesul de care e vorba, revendicând averea ca cuvenindu-se lor, în calitate de rude colaterale mai apropiate.

Motivul de drept ce invocău pentru aceasta e nulitatea căsătoriei dintre Luțica Paladi și marchizul de Bedmar, de oare-ce acea căsătorie s'a săvârșit între o ortodoxă și un catolic, ceea ce Codul Calimach oprea prin art. 91.

Atât la tribunal, cât și la Curtea de Apel din Iași, moștenitori au perdut.

Contra deciziunii acestei din urmă instanțe, ei au făcut recursul care s'a pledat în zilele de 7 și de 12 Februarie curent.

Putând a ni le procura, găsim interesant a pune în vedere cititorilor noștri importante concluziuni luate de reprezentantul ministerului public cu această ocaziune.

Iată-le :

Concluziunile luate de d-nu Ciru Oeconomu, procurorul Curței de Casație, în procesul dintre moștenitorii Efrosinei Papadopulo-Calimach cu minorii Lemotheux.

Motivele de casare aduse în discuție prin recursul de față se referă la o cestiune de principiu, care le domină, aceea adică de a se ști dacă maritagiul contractat, în anul 1842, de răposata Luțica Paladi cu marchizul de Bedmar a avut o existență legală și a putut să producă efecte din punctul de vedere al legitimității copiilor născuți dintr'insul și al devoluțiunii bunurilor rămase de la părinți.

Dinaintea Curței de Apel punctele de discutat erau mai multe la număr, fiind-că se complicau prin întrebările dacă renunțarea la moștenirea mamei sale făcută de prințesa de Vitgenstein, fiica Luțichei Paladi din căsătoria ei cu Nicolae Cantacuzino-Pășcani, era valabilă și o împiedica de a mai pretinde acea moștenire, și dacă recurenții mai aveați dreptul de a revendica o succesiune pe care autoarea lor, Eufrosina Papadopulo-Calimach nu o reclamase în termenile legale.

Aceste două puncte însă au fost rezolvate de Curtea din Iași în favorul recurenților, și, fiind-că minorii Lemotheux n'au făcut recurs, ele rămân definitiv hotărâte în sensul cum 'i-a plăcut Curței să le tranșeze.

Rămâne deci în discuție singura cestiune pe care am enunțat-o de la început, și care este, după cum am spus, relativă la validitatea căsătoriei din 1842 dintre fiica răposatului hatman Paladi și marchizul de Bedmar.

Voiți avea deci a examina dacă acea căsătorie, după legislațiunea în vigoare în momentul când s'a contractat, era sau nu valabilă, dacă copilul născut dintr'insa era sau nu izbit de incapacitatea de a moșteni, și dacă Curtea, recunoscându-l în drept de a reculege moștenirea părinților lui, a violat sau nu testele de lege ce se invoacă.

Recurenții au susținut și susțin că căsătoria din 1842 era *radical nulă, neesistentă*, că ea nu putea produce nici un efect, că ori-ce autoritate, fie eclesiastică, fie civilă, putea pronunța anularea ei și că acea anulare, cu consecințele ce trăgea după dinsa, se putea cere și obține ori-când

și de către ori-cine, sub legea veche, ca și sub cea nouă.

Care e sistemul Curței asupra acestei însemnate cestiuni ?

Iată-l, în două cuvinte :

Curtea consideră nulitatea căsătoriei dintre o ortodoxă și un catolic, sub imperiul codului Calimach, ca de ordine publică.

Cu toate acestea, adăogă ea, căsătoria nu era radical nulă pentru aceasta, fiind-că atârna de la aprecierea Arhiereului să o strice sau să o menție.

Nulitatea care o izbea era deci, zice Curtea, relativă, și, fiind-că pentru a ne pronunța asupra validității ei, trebuie să ne conducem după regulile dreptului canonic, acel drept admițând-o drept bună, datorî suntem să o considerăm și noi ca atare.

Consecința acestui raționament e că căsătoria în discuție nu e radical nulă și că minorele Bedmar fusese moștenitor legitim și putuse, prin urmare, să dobîndească succesiunea mamei sale.

Aceste deducțiuni au fost vii criticate de recurenții, și pe ele se întemeiază mai toate motivele de casare.

Cum?—zic recurenții,—dacă, după cum o recunoaște însă-și Curtea de Apel, nulitatea de care era isbită căsătoria Luțichei Paladi cu marchizul de Bedmar, era de ordine publică, se mai poate concepe ideea că ea ar fi putut să fie, în același timp, și relativă ?

Oare caracterul ce'i imprima prohibițiunea care o facea *absolut nulă* se mai poate concilia cu acela care ar fi făcut-o nulă *numai în mod relativ* ?

Ce sunt, în adevăr, nulitățile absolute ?

Acelea cari fac ca actul pe care îl pătează să fie considerat ca *inesistent*, ca fără ființă, cari pot fi propuse de ori-ce persoană, fără deosebire, cari pot fi invocate în ori-ce timp, fiind-că în contra lor nu curge prescripțiune, neantul nepuțându-se prescri vre-o dată.

Nulitățile relative, dimpotrivă, sunt mărginite, în privința exercițiului lor, numai la oare-cari persoane, cari singure au cădere să le propue, și sunt cercuite printr'o trecere de timp determinată, în afară de care ele nu se mai pot invoca.

Deosebirea deci între unele și altele e imensă.

Ele nu pot nici odată să se împace, și, a da actului care s'a discutat ambele aceste caractere în aceeași vreme, este a comite o enormitate, care violează legea și răstoarnă toate principiile.

Aceste argumente ale recurențelor sunt, din punctul de vedere al principiilor, întemeiate, însă, dacă n'ar fi de cât atât, ele ar putea să nu fie ținute în seamă, căci sistemul Curței de Apel se poate explica într'un chip destul de natural.

Pentru ce,—se poate răspunde,—Curtea zice că nulitatea era absolută?

Fiind-că ea constată că dreptul de a o invoca era încredințat unei anumite autorități, adică duhovniceaschei dicasterii.

Imprejurarea că se găsește o instituțiune care, din oficiu, are dreptul de a cerceta și urmări asemenea nulități, a putut deci să facă pe Curte a numi,—poate impropriu,—nulitatea ca de ordine publică.

Însă când aceeași Curte sosește la aplicațiunea regulei și stabilește că împiedicarea din art. 91 Codul Calimah nu strica căsătoria după canoane, ea putea, cu drept cuvânt, să considere nulitatea ca relativă.

Contrazicerea ei în această privință e, prin urmare, numai aparentă.

Criticele ce i s'au adus sunt așa dar nefundate și pot fi respinse fără temere de a se știrbi prin aceasta rigoarea principiilor de drept, pe care se reazemă.

Însă Curtea merge mai departe, și aci, mi se pare, e partea vulnerabilă a deciziunii sale.

Curtea zice:

Duhovniceasca dicasterie, când se găsea în fața unei căsătorii nule din cauza deosebirei de dogme, nu putea să judece cazul, ci trebuia să'l supue Arhierului, iar acesta decidea, nu după Codul Calimach, ci după dreptul canonic.

Or, după acest drept, căsătoria contractată de un ortodox cu un eretic e valabilă.

În adevăr,—adăogă Curtea,—Canonul 72 al Sinodului ecumenic al VI-lea, deși prevede că o asemenea căsătorie se consideră ca nelegiuită, totuși rectifică numai de cât că, dacă se întâmplă să se săvârșească, *soțul să nu se despartă, de oare-ce bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credin-*

cioasă și femeia necredincioasă prin bărbatul credincios.

Deci,—conchide Curtea,—fiindcă, e, continuatoarea Arhierului de pe vremea aceea, trebuie să judec și să aplic legea tot după acel canon, găsesc că căsătoria dintre Luțica Paladi și marchizul de Bedmar era valabilă și, în consecință, consider devoluțiunea bunurilor succesoriale ca bine făcută în persoana copilului eșit din acea căsătorie și resping apelul moștenitorilor cari le reclamă.

Acest raționament este el riguros esact în ce se atinge de cuprinsul canonului 72 al Sinodului ecumenic al VI-lea?

Să esaminăm:

Și, mai întâiu, ce era acel canon 72?

Știut este pentru toți acei cari s'au ocupat cu istoria rivalității dintre biserică de răsărit și cea de apus, că disentiunea dintre aceste două mari autorități spirituale, latent chiar de la început; mai pronunțat într'al V-lea secol, în urma Soborului din Efez, din anul 449, când legații papei fuseseră nevoiți să fugă, spăimântați de violențele lui Dioscosie, arhiepiscopul Alexandriei, care prezida Soborul; agravat în anul 482, după publicarea decretului *Enoticon* de către Împăratul Zenone Izaurianul, prin ruperea relațiilor în timp de aproape 40 de ani; înveninat din ce în ce mai mult în secolul al VI-lea sub patriarhatul militant al lui Fotius, rudă a Împăratului Bardas, care, în șase zile, din laic, îl suise pe cea mai înaltă treaptă a ierarhiei bisericești, făcându-l să treacă succesiv în fie-care și prin câte un grad deosebit, în prima zi, călugăr, apoi lector, apoi sub-diacon, apoi diacon, apoi preot și în fine patriarh, — ajunse la o ruptură definitivă într'al XI-lea secol, în anul 1054, pontifice la Roma fiind Leon IX și patriarh la Constantinopole Mihail Cerularius, fiind că acesta reproșase bisericii de apus că a violat hotărârile Soborului ecumenic din anul 381, adăogând, la formula adoptată de acel Sobor că *Duhul sfânt purcede de la Tatăl*, și cuvintul *filiioque*, care însemna că el purcede și de la Fiul.

Înainte de această epocă însă, sub Justinian II, în anul 692, se adună la Constantinopole, după stăruințele patriarhului Paul, un Sobor care e cunoscut sub două numiri, sub cea de *Quinsex-*

tum, fiind-că e considerat ca o continuare a celui de al 5-lea, ocupând un loc intermediar între al 5-lea și al 6-lea Sobor, și sub cea de *Trullo*, fiind-că se ținu în palatul imperial, într'o sală dominată de o imensă cupolă, *trullus*.

În acest Sobor, la care papa nu trimise legați din cauza rivalității dintre cele două biserici despre cari am vorbit, se adoptară 102 canoane, mai toate relative la disciplina bisericească.

Unul din ele, al 72-lea, acela tocmai a cărui aplicațiune Curtea de Apel din Iași a avut ocaziunea să o facă în procesul de față, se ocupa și cu căsătoriile mixte, pe cari le interzicea, ca nelegiuite, între ortodoxi și eretici, însă le respecta între eretici, dacă unul din aceștia adopta în urmă credința creștină.

Soborul care hotăra una ca aceasta nu avu nici o dată cea mai mică autoritate pe lângă biserica din apus.

Papa nu voi nici chiar să citească canoanele ce se votară de dânsul, convins mai din nainte de nulitatea unei lucrări la care el și legații lui nu participaseră.

Cu toate acestea, fiind-că prohibițiunea din canonul 72 părea îndreptată împotriva catolicilor, ca represalii, biserica de apus opri și dânsa, pentru viitor, pe catolici de a se mai căsători cu ereticii, adică cu ortodoxii, impuind prohibițiunii, ca sancțiune, aceleași nulități și afurisani.

Principiul din canonul 72 rămase ast-fel scris și în dreptul canonic occidental, însă intervertit și adaptat altor categorii de persoane.

În răsărit, canonul care ne ocupă se bucură, dimpotrivă, tot d'a-una de autoritatea ce'i dă Soborul din care isvorise.

Împiedecarea cuprinsă într'însul trecu în dreptul bizantin și, prin acesta, în diferitele legislațiuni ortodoxe cari se inspirară de la dânsul.

Iată pentru care cuvânt o găsim în toate vechile legiuri ale țerei, în pravila lui Matei Basarab, în a lui Vasile Lupu, în a lui Caragea.

Redactorii Codului Calimah o întâlniră în tradițiunile poporului și o introduseră în legea ce erau însărcinați să alcătuească, ca un obicei al pământului.

Aceasta este, în puține cuvinte, gena art. 91 din Codul Calimah, basat pe canonul 72, al Soborului ecumenic din anul 692.

Curtea de Apel din Iași, după premisele așternute de ea însăși în considerantele de cari am vorbit, având să judece nulitatea căsătoriei Luțichei Paladi cu marchizul de Bedmar și declarându-se competente să o facă, ce test de lege urma să aplice când era să deciză dacă acea căsătorie era nulă sau valabilă?

De sigur, ea urma să aplice canonul 72, căci aceasta era, după dânsa, autoritatea pe care se întemeiau Arhieriei când hotărau asemenea pricinii.

Să vedem acum ce ordonă acel canon.

El ordonă, după cum am văzut, că între ortodoxi și cei de altă dogmă să nu se facă căsătorie, iar dacă s'a făcut să se strice, căci *nu trebuie să se mestice cele ce nu sunt a se amesteca*.

Iată de altmintrelea textual cuprinsul canonului:

«Nu se iartă bărbatului ortodox a se însura cu o femeie eretică, nici bărbatului eretic a se însoți cu o femeie ortodoxă, ci, deși s'ar găsi cine-va făcând aceasta, nunta să se socotească neîntărită și nelegiuită însoțire să se deslege, căci nu trebuie să se mestice cele ce nu sunt a se amesteca, nici se euvine a se înpletici pe oia cu lupul, nici pe păcătoși cu partea lui Hristos; iar de va călca cine-va aceste de noi hotărâte să se afurisească.»

Și canonul adăugă mai la vale:

«Iar dacă unii încă în necredință se află și încă nu sunt numărați în turma celor ortodoxi și s'au însoțit cu nelegiuită nuntă, apoi o parte, binele alegându-și, a alergat la lumina adevărului, iar cea l'altă se ține încă legată de vînculul rătăcirii, nevrînd razele dumnezeiești ale adevărului ale cunoaște,—dacă o femeie necredincioasă îi place a trăi cu bărbat ortodox, sau bărbatului necredincios îi place a trăi cu o femeie ortodoxă, să nu se despartă după apostolul dumnezeesc, că se sfințește bărbatul necredincios prin femeia credincioasă și se sfințește femeia necredincioasă prin bărbat credincios.»

Curtea trebuia dar, pentru a fi logică și consecventă cu ea însăși, întemeindu-se pe partea I-iu a canonului 72, care prevedea tocmai ipoteza ce avea să judece, să declare nulă și neadvenită o căsătorie pe care biserica ortodoxă o afurisea.

Făcut-a ea ast-fel?

Nu.

Ea a citit rău canonul, a amestecat diferitele dispozițiuni cuprinse într'însul, a luat prescripțiuni din partea lui finală, cari se refereau la alte ipoteze, și le-a introdus în partea d'întîiu, prevăzând alte cazuri, a restălmăcit, într'un cuvânt și a desnaturat cu desăvârșire înțelesul canonului ce și propunea să aplice.

Partea canonului care a dat Curței ocaziunea

să cază în confuziunea ce semnalăm se referea, după cum am spus deja, la căsătoriile ereticilor, păgânilor, celor de o altă religie de cât cea creștină.

În privința acestora, canonul, în partea sa finală, declară căsătoria valabilă, dacă una din părți îmbrățișează religia creștină, de oare-ce elementul credincios sfințește pe cel-l'alt.

Și această indulgență față cu niște necreștini, reprodușă în parte în art. 153 din Codul Calimah, se esplică foarte bine.

Biserica creștină, care s'a ridicat și s'a întărit prin prozelitism, avea tot interesul să nu descurageze conversiunile.

Respectând căsătoriile ereticilor, ea înlătura un mare obstacol la venirea acestora spre cultul creștin.

Pe câtă vreme, cei de o dogmă deosebită, ca catolicii, spre exemplu, nu era nici o nevoie să fie menagiați, de oare-ce shisma lor religioasă se complică printr'o cestiune de rivalitate sufletească, care îi depărta sistematic de la ortodoxie.

Dimpotrivă, ei trebuiau să fie loviți, împiedicați de a se căsători cu un ortodox, de teamă ca, prin influența ce ar fi putut exercita asupra soțului lor, să nu determine conversiuni tocmai în sensul contrariu, deslipind pe drept credincioși de biserica ortodoxă spre a-i alipi de cea catolică.

Ei erau deci, încă o dată, mai rău tratați de cât ereticii, și canonul 72 spune aceasta fără înconjur.

Ei bine, când Curtea din Iași, având a face, după propriile ei deducțiuni, aplicațiunea acestui canon, perde din vedere această deosebire fundamentală și întinde aceiași regulă la două ipoteze cu totul deosebite, e învederat că violează legea ce 'și atribuisese dreptul să aplice.

E învederat că, chiar pe tărîmul canonului 72, pe care s'a pus pentru a declara valabilă căsătoria dintr'o ortodoxă și un eretic, ea a mers alături cu adevărul și a justificat plângerile ce s'au adus împotriva hotărârei sale.

Hotărârea ei urmează deci să fie desființată, ca contrarie testului pe care se întemeiază.

Iată pentru cari cuvinte mi se pare că recursul e întemeiat și pentru cari conchiz la admiterea lui.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA I

Audiența din 12 Decembrie 1895

Președinția d-lui GR. LAHOVARY Președinte

Ministerul de Finance cu Bosini

Timbru. — Dacă registrele chitanțiere înființate de comercianți pentru controlul prepușilor lor, și din care nu se liberează chitanțe descărcătoare, sunt supuse la taxa timbrului.

Registrele chitanțiere înființate de antreprenori sau orî-ce alți comercianți pentru controlul prepușilor lor, și din cari nu se liberează chitanțe descărcătoare cumpărătorilor, nu sunt supuse la plata timbrului.

Decisiunea No. 498/95.— Respins recursul făcut de Ministerul de Finance contra sentinței tribunalului Muscel, cu No. 155/95.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier N. Predescu;

S'a ascultat d-l C. Popovici Costi, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l avocat Noreanu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare :

„Prin esces de putere, schimbându-se natura actelor se face o greșită aplicațiune art. 15 § 1 al. c. legea timbrului, actele din carnetul netimbrat, nu sunt numai niște țidule de control între chirigiū și expeditor, în interesul administrațiunei, ci prin forma lor se dovedește că sunt și dovezi de predarea la deposit a materialului încredințat chirigiilor de la cariere.

«De aceste chitanțe se servă în urmă chirigiū spre a reclama dreptul lor pentru transportul regulat făcut ast-fel dar nu simple raporturi între oamenii administrațiunei, nasc din aceste chitanțe ci drepturi pentru chirigiū care constată cu ele predarea la deposit a cantității de piatră primită de la carieră spre a li se achita prețul transportului».

Având în vedere că în adevăr, după prescripțiunile art. 15 al. II din legea timbrului sunt supuse taxei timbrului fix de zece bani toate chitanțele și adevărurile de predare, plată sau descărcare.

Considerând însă că în speță tribunalul stabilește în fapt prin sentința supusă recursului, că registrul chitanței pentru care intimatul Bosini fusese amendat era înființat numai pentru simplul mijloc de a-i servi ca control între dînsul și prepușii săi de la depositul său de piatră de la gara Cîmpulung și chirigiū ce cărau acea piatră de la carierele sale din Albești, la depositul din gară, iar nici de cum pentru a se preda dintr'insul chitanțe descărcătoare aceloră ce li s'ar fi predat piatra și pentru care legea timbrului fixează zisa taxă.

Considerând că ast-fel fiind tribunalul cu drept cuvînt a declarat nul procesul-verbal ce condamnă pe Bosini la amendă, achitându-l de acea amendă, și deci motivul de casare invocat este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APÊL DIN BUCUREȘTI SECȚIA I

Audiența de 4 și 8 Februarie 1895

Președinția d-lui ADOLF CANTACUZINO, Prim-Președinte

Dileșiunea No. 45

1. I. Săbăreanu, Ecaterina Săbăreanu și Radu Săbăreanu cu Eugenia Popescu, și Marin Tache Nicolae, tutorele minorilor Sava, Stefana și Iancu, most. al deced. Ion Popescu.

Contestațiune la executare. — Dacă există opozițiune în asemenea materie și dacă se aplică art. 151 pr. c. Minoră. — Dacă este necesar avisul consiliului de familie când tutorele n'a făcut de cât să continue procesul deja început de autorul minorilor.

1) In materie de contestațiune la executare, neexistând opozițiune, nici aplicarea art. 151 pr. c. nu poate avea loc.

2) Avisul consiliului de familie nu este necesar când tutorele n'a făcut de cât să continue procesul deja început de autorul minorilor.

S'aș ascultat : d-nul Disescu și M. Corbescu, avocații apelanților, în susținerea apelului lor și dl. Misir din partea intimaților în combateri.

Curtea deliberând asupra incidentelor

Având în vedere că amânarea procesului pentru aplicarea art. 151 din pr. civ., are de scop când sunt mai mulți părâți din care numai parte se presintă, de a li se ridica dreptul de opoziție, or în materie de contestațiune la executare cum este în speță, legea prin art. 399 și urm., neacordând acest drept de opozițiune aplicarea art. 151 din pr. civ. nu și are locul.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge cererea de a se amâna afacerea pentru aplicarea art. 151 din pr. civ. fiind însă d-l. prim-președinte și d-l. consilier M. Paleologu de părere că și în materie de contestațiune, să aplică menționatul articol, într-un cât legea nu prevede, că dacă intimații lipsește, densii nu mai poate beneficia de dreptul de opozițiune.

Considerând că avisul consiliului de familie nu este necesar, când tutorele n'a făcut de cât să continue procesul deja început de autorul minorilor.

Că în speță contestațiunea de față fiind făcută și de către Ioan Popescu, care a încetat din viață numai în instanța de apel, minorii astăzi l'continuă, și prin urmare incidentul câtă a se respinge.

Pentru aceste motive, declară că nu este locul a se cere autorizațiunea consiliului de familie.

Asupra fondului, Curtea deliberând

Având în vedere apelul făcut de I. I. Săbăreanu, Ecaterina Săbăreanu și Radu Săbăreanu, în contra sentinței cu No. 247 din 1893 a tribunalului Ilfov, secția de Notariat, prin care s'a admis contestația făcută de Simion N. OGREZEANU și Ion POPESCU, acum decedat și reprezentat prin Eugenia Popescu, soția lui, și Marin Tache Nicolae, tutorele minorilor, Iona, Stefana și Iancu nepoși și moștenitori ai reposatului, suspendându-se vânzarea averii mobilă cerută de tribunalul Ilfov secția I prin adresa No. 14143 din 1893 ;

Având în vedere susținerile orale ale părților prezentate și concluziunile d-lui procuror ;

Având în vedere motivele din sentința tribunalului care adoptându-se în totul de curte, găsește că apelul este nefondat și prin urmare câtă a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul etc.

(ss) A. Cantacuzino, I. Cerchez, A. Eustațiu, M. Paleologu

Opiniune

Asupra apelului făcut de I. I. Săbăreanu și de Ecaterina și Radu Săbăreanu în contra sentinței No. 247 din 1893 a tribunalului Ilfov, secția de Notariat.

Având în vedere actele prezentate și susținerile părților în instanță ;

Având în vedere că prin sentința apelată, trib. a admis contestațiunea făcută de S. OGREZEANU și I. POPESCU în contra vânzării moșiei Nefliu, cerută de președintele tribunalului Ilfov, secția I, pentru eșire din indivisiune prin adresa No. 14143 din 1893.

Având în vedere dispozițiunile art. 728 și urm. din cod. civ. relativ la împărțirile succesiunilor.

Având în vedere că din complexul texturilor acestor articole, reese că, atunci când sunt minoră în cauză, sau când părțile majore nu se înțeleg asupra facerii împărțelei, atunci partagiul se face prin justiție și în modul următor ; mai întâiu se cere eșirea din indivisiune și apoi se delegă un judecător cu conducerea lucrărilor împărțelei și se numesc experți, care conform art. 734 au să arate și dacă imobilul de împărțit e sau nu comod partagiabil în natură, și în cazul negativ, legea dispune ca imobilul să se vândă fără altă intervenire din partea tribunalului, și că, în fine, dacă se nasc contestațiuni ori în privința modului de procedare sau asupra chipului de a termina împărțiala numai atunci intervine tribunalul judecând contestațiunile ce ar putea avea loc ;

Considerând că în specie tribunalul, a ordonat eșirea din indivisiune, a numit judecătorul delegat cu conducerea lucrărilor, și că experții numiți în conformitate cu legea, arătând că moșia Nefliu, nu se poate împărți în natură, nu rămânea de cât a se scrie secției de notariat a se pune în vânzare acea moșie, lucru care s'a și făcut ;

Că dacă contestatorii nu erau mulțumiți pe acest mod de procedare, conform art. 733, n'aveau de cât să facă contestație înaintea tribunalului, care făcea partagiul și acest tribunal avea să judece dacă contestația era sau nu fondată.

Considerând că, contestatorii neurmând această cale, indicată de lege și făcând contestație înaintea tribunalului de Notariat, au luat o cale gresită, căci tribunalul de notariat în specie juca rolul unui simplu notar, și prin urmare, nu avea a cereca în nici un mod dacă imobilul urma să fie vândut sau nu, această judecată urmând a fi făcută după cum s'a arătat mai sus, numai de tribunalul civil secția I ;

Că ast-fel fiind, și cele-lalte motive din contestația făcută la trib. de notariat ne mai fiind susținute azi în apel, contestația urmează a fi respinsă, rămânând ca suspendarea vânzării să fie suspendată de tribunalul care a ordonat-o dacă va găsi cu cale.

Pentru aceste motive, sub-semnatul sunt de părere

a se admite apelul făcut de I. I. Săbăreanu, Ecaterina Săbăreanu și Radu Săbăreanu, a se reforma sentința apelată și a se respinge contestațiunea făcută de Simion OGREZEANU și Ion POPESCU.

(s) T. T. DJUVARA.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, SECȚIA I

Audiența din 3 Ianuarie 1896

Președenția d-lui C. GRIGORIU, Membru

N. I. FĂGĂRĂȘEANU și Eugen CHEFNEUX cu Ministerul de Finanțe

Contravențiune la legea timbrului.—Alegere de domiciliu. — Dacă cel ce reclamă în justiție în materie de contravenție la legea timbrului este ținut a-și alege domiciliul în orașul de reședință al tribunalului. — Dacă această alegere este ținut să o facă chiar în cazul când și are domiciliul real în orașul de reședință al tribunalului.

Orice reclamație în justiție, în materie de contravenție la legea timbrului, este nulă de drept dacă prin ea nu s'a făcut alegere de domiciliu în orașul de reședință a tribunalului în resortul căruia s'a constatat contravențiunea.

Această alegere de domiciliu este impusă chiar când cel ce reclamă în justiție și are domiciliul real în orașul de reședință al tribunalului, căci legiuitorul a voit ca în orice împrejurare procedura să se îndeplinească în orașul de reședință a tribunalului, și acest scop al legiuitorului nu poate fi atins de cât în cazul domiciliului ales, de oare-ce contravenientul ori când și-ar putea strămuta domiciliul real.

Sentința No. 2/96.—Anulat apelul făcut de N. I. FĂGĂRĂȘEANU și Eugen CHEFNEUX contra procesului-verbal aprobat de d-l Ministeru de Finanțe cu ordinul No. 69584/95.

S'a ascultat: d-l MAZLĂM, avocatul apelanților N. I. FĂGĂRĂȘEANU și Eugen CHEFNEUX în dezvoltarea mtoivelor de apel și A. SUCIU, avocatul Ministerului de Finanțe în combateri.

Tribunalul deliberând,

Vedând apelul făcut de N. I. FĂGĂRĂȘEANU și Eugen CHEFNEUX, contra procesului-verbal aprobat de d. Ministeru al Finanțelor cu ordinul No. 69584/95 prin care sunt condamnați la amendă pentru contravențiuni la legea timbrului;

Considerând că după art. 57 din legea timbrului, orice reclamație în justiție este nulă de drept dacă prin ea nu s'a făcut alegere de domiciliu în orașul de reședință a tribunalului în resortul cărei s'a constatat contravențiunea;

Considerând că din coprinsul petițiunii de apel nu se vede ca apelanții să-și fi făcut alegere de domiciliu în acest oraș ce indică numai domiciliul lor real;

Considerând că de și apelantul are domiciliu real în acest oraș, totuși potrivit citatului text din legea timbrului, el trebuie să facă alegere de domiciliu, căci dacă legiuitorul a cerut ca apelantul să-și aleagă un domiciliu în orașul de reședință a tribunalului, el a voit prin aceasta ca în orice împrejurare procedura să se îndeplinească în orașul de reședință a tribunalului, scop ce nu poate fi atins de cât în cazul domi-

ciliului ales, de oare-ce apelantul ori-când și-ar putea strămuta domiciliul real;

Că ast-fel fiind, în specie excepția de nulitate a apelului este bine întemeiată.

Pentru aceste motive, tribunalul anulează apelul.

(ss) C. GRIGORIU, Al. GANEA.

TRIBUNALUL JUD. DOLJIU, SECȚIA COMERCIALA

Audiența din 11 Aprilie 1895

Președenția d-lui N. NICULESCU, Membru

Sentința comercială No. 74

D. SPIROPOLU cu I. CONȘTANTINESCU & FRATELI

Registre comerciale.—Dacă un intimat care se referă la registrele comerciale ale reclamantului în combaterea acțiunii acestuia, mai poate opune neregularitatea ținerei lor.—Dacă în asemenea caz fac probă contra sa.

Intr'o acțiune comercială, când intimatul s'a referit, în combaterea acțiunii, la registrele comerciale ale reclamantului, chiar dacă aceste registre nu sunt ținute conform codului comercial, totuși fac dovadă contra intimatului, și acesta nu poate invoca neregularitatea ținerei lor, de oare-ce chiar el s'a referit la acele registre.

S'a ascultat: d-nu S. MEȘULESCU, avocatul apelantului D. SPIROPOLU și intimații I. CONȘTANTINESCU & FRATELI în combateri.

Tribunalul deliberând,

Asupra apelului făcut de D. SPIROPOLU, contra cărței de judecată No. 1448/94 a d-lui jude de pace No. 1, Craiova;

Având în vedere că în speță este acțiunea d-lor I. CONȘTANTINESCU et frate, care are de obiect a se obliga d. D. SPIROPOLU ca să le plătească suma de una mie patru sute nouă-zeci și cinci lei cu dobânda de la intentarea acțiunii, rest din prețul a nisce mărfuri de ferărie ce iaă vândut pe credit;

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar;

Având în vedere că reclamanții la prima instanță în ași proba acțiunea, au chemat pe defendor la interogator să declare dacă nu le datorează suma reclamată, și acesta prezentându-se în ziua de 23 Septembrie 1894, a declarat că de și a cumpărat marfă de ferărie pe credit de la reclamanți, însă le-a plătit-o și ca să probeze liberațiunea s'a referit la registrele numiților;

Având în vedere că reclamanții presintând astă-zi registrele lor comerciale și tribunalul examinându-le constată că defendorul a cumpărat în diferite rânduri mai multe mărfuri de ferărie pe credit al căror preț se urcă la o sumă mult mai mare de cât cea reclamată așa că reclamanții nu pot cădea în pretențiunea lor, defendorul neprobând liberațiunea sa;

Că de și se invoacă de defendor că registrele prezentate de reclamanți nu pot face probă, nefiind ținute conform codului comercial din cauză că nu sunt vizate și închise la finele fie-cărui an;

Considerând însă că întru cât din actele state în dosar se constată: că defendorul însăși s'a referit la aceste registre, în cazul acesta ele chiar de nu ar fi ținute în regulă, totuși fac probă contră-i conform art. 52 cod comercial și deci motivul ce invoacă este nefondat;

Că așa fiind apelul se privește nefondat și ca atare urmează a fi respins.

Pentru aceste motive redactate de d-l membru N. Niculescu, tribunalul respinge apelul etc.

(ss) N. Niculescu, Al. Isvoranu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 25 Ianuarie 1896

Președenția d-lui EM. CERNATESCU, Președinte

Județul Fălciu cu D. Dumitrașcu

Sentința No. 25

Recurs. — Nepropunerea împăciuirii de către judele de pace. — Violare de lege. — Art. 40, 42 și 52 legea judecătorilor de pace.

Locațiune. — Contract de locațiune cu termen. — Ne-deșertarea imobilului la termen. — Presumțiune de reînnoire a locațiunii. — Art. 1436 și 1437 cod. civil.

1) *Nepropunerea împăciuirii de către judecătorul de pace și neconstatarea acestei propuneri în cartea de judecată este o violare de lege care 'i atrage casarea.*

2) *Contractul de locațiune cu termen ia finit prin expirarea termenului; dară continuându-se ocuparea imobilului cu învoirea proprietarului, locațiunea se consideră reînnoită cu singura restricțiune că atât locatorul cât și locatarul își pot da concediul ca și când locațiunea ar fi fără termen.*

S'a prezentat din partea județului ca recurent d-l avocat Gavril Brădeanu, iar din partea intimatului d-l An. Triandafil.

Tribunalul deliberând,

Asupra motivului de casare invocat din partea recurentului, și anume violarea de lege, fiind-că judele de pace nu a propus părților împăcarea;

Având în vedere că prin art. 40 din legea judecătorilor de pace se pune îndatorire specială judecătorului de pace, că după ce va asculta pe părți și va da citire actelor înfățișate, să cerce a le împăca, și dacă împăcaciunea nu va fi posibilă, va pronunța hotărârea; iar după dispozițiunea art. 42 din aceea lege, cartea de judecată trebuie să arate că s'a propus împăcaciunea; că, în specie, prin cartea de judecată atacată cu recurs și care a fost dată față cu părțile, nu se prevede că s'a propus părților împăcaciunea, de unde reese că nici a fost propusă, deci d-l jude de pace a comis o violare de lege; că acest motiv după art. 50 din legea judecătorilor de pace dă loc la casarea cărții de judecată;

În vederea acestora, casează, etc.

În fond

Vedând că obiectul procesului constă în cererea lui Dumitru Dumitrașcu din Fălciu a se obliga Casa județului Fălciu reprezentată prin Prefectul județului la plata chiriei pe jumătate an a unui imobil al său, din Fălciu pe care județul îl închiriasse pentru cazarmă;

Vedând art. 1436 și 1437 codicele civil, după care în cazul când s'a încheiat un contract de locațiune cu termen, locațiunea încetează de drept la expirarea termenului fără a mai fi trebuință de o prealabilă înștiințare; iară dacă la expirarea termenului locatarul rămâne și e lăsat în posesiunea imobilului, locațiunea se consideră reînnoită, cu singura restricțiune că pe viitor părțile contractante sunt datoare a-și da concediul una altia, ca și când contractul de locațiune ar fi fără termen;

Vedând, în specie, că contractul de locațiune dintre

Casa județului Fălciu și D. Dumitrașcu a fost făcut pe trei ani, de la 23 Aprilie 1892 până la 23 Aprilie 1895; că cu adresa No. 1113 a suprefectului plasei Prut, de-mandorele probează că a fost înștiințat despre deșertarea imobilului său tocmai la 29 Aprilie acel an, adecă după 6 zile de la expirarea contractului de locațiune, și mai mult încă, cu procesul verbal No. 1922/95 încheiat de Primarul comunei Fălciu dovedește că și în ziua de 29 Aprilie 1895 casele reclamantului erau ocupate de compania dorobanților, căci nu erau încă deșertate toate odăile; că defendorele nu dovedește că a încunosțuit pe reclamant în timp util, adecă la 23 Aprilie 1895, ora 12 din zi conform obiceiului, — cum că nu mai continuă cu șederea în casa închiriată și că 'i-o deșartă, nici că demandorele 'i-ar fi dat concediul pe acea zi, — singurele dovezi care ar doborî presupunerea legală de reînnoire a locațiunii; că este indeferent dacă imobilul a fost sau nu reinchiriat la alt cine-va, este de ajuns că se dovedește neglijența defendorului de a deșerta imobilul la expirarea termenului, și că imobilul se consideră ca rearendat; că prin faptul că imobilul s'a deșertat în cursul reînnoirii locațiunii și înainte de epocile când se obișnuște a se închiria casele, defendorele este în culpă și urmează a fi obligat conform art. 1453 c. civ. la plata arendeii pe jumătate an, adecă la suma reclamată de 115 lei, cu procente legale de la data reclamațiunii până la numărătoare; că nu poate fi vorba de întârziere pusă la deșertarea imobilului, și prin urmare de daunele prevăzute de art. 1438 c. civ. intru cât nu s'a dovedit concediul de care vorbește acest text de lege;

Pentru aceste motive, în majoritate, admite, etc.

Em. Cernătescu, I. Misihănescu.

Osebită părere.

Subsemnatul membru de ședință nu mă unesc cu majoritatea numai în ce privește fondul procesului, fiind că sunt de părere a se respinge acțiunea lui D. Dumitrașcu pe următoarele motive.

1) Că din cuprinderea art. 1437 c. civ., reese că pentru a fi o nouă locațiune, trebuie să fie dovedit un consimțământ tacit, atât din partea locatorului cât și din partea locatarului de a se face o asemenea locațiune; că în cazul de față nu numai că nu e dovedit aceasta, dară nu reese de fapt nici din împrejurările cum s'a petrecut deșertarea imobilului la sfârșitul contractului de locațiune, căci din nimic nu reese că locatorul chiar tacitamente ar fi voit să mai aibă de chiriaș pe vechiul chiriaș;

2) Că dacă cei ce ocupa localul pentru un moment au întârziat deșertarea casei în ziua de 23 Aprilie 1895, de aci nu se poate deduce o nouă închiriere la care ar fi consimțit chiar tacit locatarul, căci locatar era județul Fălciu și cei ce ocupa casa nu reprezintă pe județ ca să poată obliga pe județ la o nouă închiriere intru cât nu se dovedește pentru aceasta un consimțământ a județului.

(s.) I. M. Gavrilăscu.